

Plastmasas un to saturošie izstrādājumi

Publicēts: 06.08.2021.

Saskaņā ar Eiropas Savienības daudzgadu finanšusēmu 2021.-2027. gadam Latvijai no 2021. gada Eiropas Savienības budžetā ir jāveic valsts iemaksa, kas tiek aprēķināta, piemērojot 0,80 euro par vienu kilogramu nepārstrādāto izlietoto plastmasas iepakojuma daudzumu*. Paredzams, ka nepārstrādātā plastmasas un kompozīta iepakojuma apjoms 2021. gadā Latvijā sastādīs 26 tūkst. tonnu gadā, kas atbilst valsts maksājumam 20,8 milj. euro apmērā.

*lēmums par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu pieejams saitē: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32020D2053>.

"Plastmasu saturošu izstrādājumu patēriņa samazināšanas likums"

Likuma mērķis ir nodrošināt Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 5. jūnija direktīvas (ES) 2019/904 par konkrētu plastmasas izstrādājumu ietekmes uz vidi samazināšanu prasību pārņemšanu Latvijas Republikas normatīvajos aktos, lai novērstu un samazinātu konkrētu plastmasu saturošu izstrādājumu un plastmasu saturošu zvejas rīku ietekmi uz vidi, īpaši ūdens vidi, cilvēka veselību, kā arī veicinātu pāreju uz aprites ekonomiku ar inovatīviem un ilgtspējīgiem darījumdarbības modeļiem, izstrādājumiem un materiāliem, tādējādi sekmējot arī iekšējā tirgus efektīvu darbību.

Plastmasu saturošu izstrādājumu patēriņa samazināšanas likums attiecībā uz konkrētiem plastmasu saturošiem izstrādājumiem un plastmasu saturošiem zvejas rīkiem nosaka:

aizliegumu laišanai tirgū;

prasības veikt patēriņa samazināšanas pasākumus (piemēram, piedāvāt un informēt patērētājus par alternatīvām, neizsniegt patērētājam bez maksas vienreizlietojamus plastmasas iepakojumus u.c.);

pārstrādātā materiāla obligāto minimālo īpatsvaru dzērienu polietilēntereftalāta iepakojumā un citos plastmasas dzērienu iepakojumos;

prasības dzērienu iepakojuma ar vāciņiem un korķīšiem dizainam;

prasības vairāku vienreizlietojamo plastmasas izstrādājumu marķēšanai;

pienākumu veidot ražotāja paplašinātās atbildības sistēmas jauniem objektiem – mitrajām salvetēm, baloniem, tabakas izstrādājumiem ar filtriem un tabakas filtriem, kas no akcīzes preču noliktavas tiek nodoti patēriņam – un plastmasu saturošiem zvejas rīkiem;

prasību nodrošināt dzērienu iepakojuma dalītu vākšanu;

informēšanas pasākumu nepieciešamību un pienākumu.

Likuma prasības neattiecas uz eksportam ārpus Eiropas Savienības kopējā tirgus – eksportam uz trešajām valstīm – paredzētiem izstrādājumiem un produktu daļām, kas nepieciešamas eksportam paredzētu izstrādājumu ražošanai, un vienreizlietojamiem plastmasu saturošiem salmiņiem, vates kociņiem un nesaturēšanas (inkontinences) produktiem, ja tie ietilpst [Regulas Nr. 2017/745](#) darbības jomā.

Likums un tā anotācija ir pieejama [šeit](#).

Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 5. jūnija direktīvas (ES) 2019/904 par konkrētu plastmasas izstrādājumu ietekmes uz

vidi samazināšanu vadlīnijas ir pieejamas [šeit](#).

Kārtību, kādā jāmarķē noteikti vienreizlietojamie plastmasu saturoši izstrādājumi, nosaka 2020. gada 17. decembra [Regula Nr. 2020/2151](#). Sākotnēji apstiprinātajā Regulas Nr. 2020/2151 pielikumā 2021. gada 5. martā veikti [grozījumi, kas nosaka, ka uzraksts marķējumā veicams dalībvalsts valodā](#).

Vienreizlietojamu plastmasu saturošu izstrādājumu marķējuma attēli ir pieejami [šeit](#) EPS un AI formātos.

[Biežāk uzdotie jautājumi un atbildes](#)

[Preču laišana tirgū un eksports](#)

Infografikas

- Jauna: [Marķējums vienreizlietojamām plastmasu saturošām precēm](#)
- Jauna: [Aizliegums vienreizlietojamām plastmasu saturošām precēm](#)
- [Plastmasas iepirkumu maisiņi](#)
- [Atkritumu sadalījums](#)

Prezentācijas

- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas prezentācija Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai: [Plastmasu saturošu izstrādājumu likumprojekts](#) (14.04.2021.)
- SIA "Gateway&Partners" prezentācija par pētījumu ["Izvērtējums par konkrētu plastmasas izstrādājumu ierobežojumu un aizliegumu"](#) (06.11.2020.) Pētījums pieejams [šeit](#).
- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas prezentācija: [Likumprojekts "Par plastmasu saturošiem izstrādājumiem"](#) (06.11.2020.)
- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas prezentācija: [Plastmasu saturošo vienreiz lietojamo izstrādājumu patēriņa ierobežošana \(21.06.2021.\)](#)
- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas prezentācija: [Plastmasu saturošu izstrādājumu patēriņa samazināšanas \(PSIPS\) likums. Atsevišķi piemērošanas aspekti \(22.06.2021.\)](#)

Pēc semināra: levērojot saņemtos jautājumus par rīcību vienreizlietojamo plastmasu saturošu izstrādājumu patēriņa samazināšanā, prezentācijā veikts papildinājums.

Pasākuma ieraksts pieejams [VARAM youtube kanālā](#).

<https://www.varam.gov.lv/lv/plastmasas-un-saturosie-izstradajumi>